

ADVIES SECTORRAAD MEDIA

Advies met betrekking tot het ontwerp van decreet tot wijziging van het Mediadecreet met het oog op Passende Aandacht.

I Situering

Op 7 juli ontving de Sectorraad Media van Minister Van Achter een adviesvraag betreffende het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft passende aandacht door aanbieders van een gebruikersinterface en het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over passende aandacht door aanbieders van een gebruikersinterface. Gezien het zomerreces werd afgesproken dat het advies uiterlijk eind september zou worden afgeleverd.

De Mediaraad besprak de thematiek tijdens de plenaire zittingen van 10 en 24 september 2025. Prof. Dr. Tim Raats was te gast op de eerste van beide bijeenkomsten om de voornaamste resultaten uit het onderzoeksrapport *‘Studie omtrent passende aandacht, zichtbaarheid en vindbaarheid voor audiovisuele en auditieve mediadiensten van algemeen belang in Vlaanderen’* voor de raad toe te lichten.

II Advies

De Sectorraad Media is zich er terdege van bewust dat het voorliggende ontwerp van decreet het resultaat is van een lang en intens proces. De raad apprecieert het feit dat de problematiek met betrekking tot de zichtbaarheid en vindbaarheid van lokale content wordt onderkend en dat de bezorgdheden van de betrokken en/of geïmpacteerde spelers ernstig worden genomen. Ten derde prijst de Mediaraad het voorliggende voorstel vanwege het feit dat men poogt om een gelijk spelveld te creëren zonder de werkbaarheid en de proportionaliteit uit het oog te verliezen.

De Sectorraad Media ziet ook aandachtspunten.

Het mediagebruik en de technologie evolueren snel. Er is dan ook wetgeving nodig die voldoende toekomstbestendig is om aan die evoluties tegemoet te komen. Het lijkt de raad dus beter dat men ervoor opteert om in de tekst van het decreet de principes te verankeren om vervolgens de concretisering ervan uit te werken in het uitvoeringsbesluit (en de memorie van toelichting). Gebruikersinterfaces van smartphones, bijvoorbeeld, worden heden nog buiten de scope van de regelgeving gehouden, maar het lijkt haast onvermijdelijk dat zij weldra (ook) zullen gelden als een van de voornaamste interfaces die toegang geven tot televisiediensten.

Ten tweede bevat de regelgeving zoals ze voorligt terminologie die te veel interpretatie-afhankelijk is en formuleringen die te weinig rechtszekerheid bieden. De Sectorraad Media stelt vast dat het de Vlaamse Regulator voor de Media is die zal moeten beoordelen of uitgaven nodig om passende aandacht te verzekeren daadwerkelijk “onevenredig hoog” zijn, wanneer een geadresseerde dat argument aanvoert. Omgekeerd zal zo’n speler in voorkomend geval bijvoorbeeld een “ernstige wanverhouding” moeten kunnen aantonen, wil hij onrechtmatige prominentie-eisen naast zich neer kunnen leggen. Hetzelfde kan worden gezegd voor de claim dat het voldoen aan een of meer vereisten van passende aandacht “technisch onmogelijk” is. De Sectorraad Media adviseert om werk te maken van een raadpleegbaar richtsnoer dat zowel de VRM als de betrokken spelers enige juridische houvast kan bieden. Ook de scheidingslijn die de decreetgever tracht te trekken om gebruikersinterfaces van bepaalde categorieën van toestellen te vrijwaren van de regelgeving die televisiediensten van algemeen belang prominentie moet geven, is niet met vaste hand getrokken: het is beter, zo meent de raad, om de “gebruikersinterfaces die *hoofdzakelijk* toegang geven tot omroepdiensten” welomlijnd en tegelijk toekomstbestendig te omschrijven.

Ten derde adviseert de Sectorraad Media om de Vlaamse Regulator voor de Media voldoende middelen ter beschikking te stellen om deze bijkomende bevoegdheden adequaat in te vullen.

Ten vierde bemerkt de Mediaraad een aanzienlijke asymmetrie in de aanpak van interfaces die in hoofdzaak toegang geven tot respectievelijk televisiediensten en diensten die op audio focussen. Vermoedelijk ligt de verklaring voor het feit dat de regelgeving voor deze laatste soepeler is, enerzijds in de beperktere beschikbare ‘oppervlakte’ op een dergelijke interface en anderzijds in het besef dat het ingrijpen in de architectuur van voice commands – die per platform sterk verschilt – een grotere technische uitdaging vormt. De raad voert echter aan dat er vandaag ook voldoende radio-interfaces bestaan, ook in de wagen, die wél voldoende ruimte bieden om alle diensten van bijzondere impact naast de internationale spelers afzonderlijk passende aandacht te geven. In dergelijke gevallen lijkt de beperking tot passende aandacht voor Radioplayer tekort te schieten.

Ten vijfde stelt de Mediaraad vast dat er, zelfs in het geval van een feilloze implementatie en uitvoering van deze decreetwijziging, toch nog achterpoortjes blijven bestaan. Prominente vind- en zichtbaarheid van content, zelfs al is die allerm minst van algemeen belang, is nog steeds te koop. Het zou dus zomaar kunnen dat de meest prominente ‘tegels’ dan ook voorbehouden blijven voor content van spelers met meer middelen dan degenen die voor de Vlaamse burger van algemeen belang zijn. De Sectorraad Media adviseert om voldoende grendels te voorzien die de marktlogica en het algemeen belang zo goed mogelijk in evenwicht houden. De openbare omroep, hierin gevolgd door een aantal leden van de Sectorraad, is van mening dat op zijn minst de VRT, gezien zijn openbare opdracht, een voorkeurspositie zou moeten worden gegeven.

Advies: positief

Simon Delaere, Voorzitter Sectorraad Media
Kristof Uittebroek, Secretaris Sectorraad Media